RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN ARREST

van 9 mei 2017 met nummer RvVb/A/1617/0844 in de zaak met rolnummer RvVb/1415/0519/A/0498

Verzoekende partijen 1. mevrouw **Monique VAN DEN BRANDEN**

2. mevrouw Liliane DENYS

3. mevrouw Elisabeth LIBERTON

vertegenwoordigd door advocaat Reiner TIJS

met woonplaatskeuze op het kantoor te 2000 Antwerpen,

Nassaustraat 37-41

Verwerende partij de deputatie van de provincieraad van **ANTWERPEN**

vertegenwoordigd door mevrouw Veronique ELSEMANS

Tussenkomende partijen 1. de nv ANTWERPS SPORTPALEIS

vertegenwoordigd door advocaten Marco SCHOUPS en Kristof

HECTORS

met woonplaatskeuze op het kantoor te 2000 Antwerpen, De

Burburestraat 6-8, bus 5

2. het college van burgemeester en schepenen van de stad **ANTWERPEN**

3. de stad **ANTWERPEN**, vertegenwoordigd door het college van

burgemeester en schepenen

beide vertegenwoordigd door advocaat Annelies VERLINDEN, met

kantoor te 1050 Brussel, Louizalaan 106

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 30 april 2015 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 26 februari 2015.

De verwerende partij heeft de administratieve beroepen van de verzoekende partijen en andere belanghebbende derden tegen de beslissing van de tweede tussenkomende partij van 30 december 2010 onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid, zodat de beslissing van 30 december 2010, waarbij aan de eerste tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend wordt onder voorwaarden voor het oprichten van een topsporthal op de percelen gelegen te 2170 Merksem (Antwerpen), Schijnpoortweg 115, met als kadastrale omschrijving afdeling 40, sectie D, nummers 365L, 374A2-B2, 367 T8-V8-W8 rechtskracht herneemt.

1

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De eerste tussenkomende partij verzoekt met een aangetekende brief van 14 augustus 2015 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat haar met een beschikking van 4 september 2015 toe in de debatten.

De tweede en de derde tussenkomende partij verzoeken met een aangetekende brief van 20 augustus 2015 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat hen met een beschikking van 4 september 2015 toe in de debatten.

2.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomende partijen dienen een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partijen dienen een wederantwoordnota in. De verwerende partij dient een laatste nota in. De tussenkomende partijen dienen een laatste schriftelijke uiteenzetting in.

3. De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 24 januari 2017.

Advocaat Sanne SCHEPERS loco advocaat Reiner TIJS voert het woord voor de verzoekende partiien.

Mevrouw Veronique ELSEMANS voert het woord voor de verwerende partij.

Advocaten Marco SCHOUPS en Kristof HECTORS voert het woord voor de eerste tussenkomende partii.

Advocaat Olivier DROOGHMANS loco advocaat Els EMPEREUR voert het woord voor de tweede en derde tussenkomende partij.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

1.

Op 4 oktober 2005 dient de eerste tussenkomende partij bij de tweede tussenkomende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *"het oprichten van een topsporthal"* naast het bestaande Sportpaleis.

Voorafgaandelijk hieraan liet zij een milieueffectenrapport opstellen, dat op 29 september 2005 door de Cel Mer werd goedgekeurd.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 10 oktober 2005 tot en met 9 november 2005, worden 18 bezwaarschriften ingediend.

De Lijn brengt op 8 november 2005 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De Administratie Wegen en Verkeer, afdeling Antwerpen, brengt op 4 oktober 2005 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel brengt op 15 november 2005 een negatief advies uit voor wat betreft de overkraging van het openbaar domein door de zuidelijke hoek van de topsporthal.

De gemachtigde ambtenaar brengt op 13 februari 2006 een voorwaardelijk gunstig advies uit. Er wordt o.m. gesteld dat voldaan moet zijn aan de milderende maatregelen van het milieueffectenrapport en dat deze maatregelen verwerkt moeten worden in een bedrijfsvervoersplan dat moet worden opgemaakt vóór het verkrijgen van de vergunning.

Overeenkomstig het op dat ogenblik geldende gewestplan 'Antwerpen' zijn de percelen gelegen in recreatiegebied en in reservatiezone. Zij zijn op dat ogenblik niet gelegen binnen de perimeter van een ruimtelijk uitvoeringsplan, noch binnen de grenzen van een behoorlijk vergunde niet vervallen verkaveling.

De tweede tussenkomende partij verleent op 31 maart 2006 een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden aan de eerste tussenkomende partij, mits naleving van het bedrijfsvervoerplan.

Bij arrest nr. 193.863 van 4 juni 2009 vernietigt de Raad van State de voornoemde stedenbouwkundige vergunning voor de topsporthal die (onder de naam Lotto Arena) in gebruik genomen is op 10 maart 2007. De Raad van State was van oordeel dat het bedrijfsvervoerplan een essentieel onderdeel van de bestreden stedenbouwkundige vergunning is en derhalve aan een openbaar onderzoek diende te worden onderworpen.

Intussen vernietigde de Raad van State bij arrest nr. 182.193 van 21 april 2008 ook "het besluit van de Vlaamse regering van 7 juli 2000 houdende definitieve vaststelling van het plan tot gedeeltelijke wijziging van het gewestplan Antwerpen op het grondgebied van de gemeenten Antwerpen, Edegem, Kapellen, Rumst, Schilde en Zwijndrecht en tot wijziging van het aanvullend stedenbouwkundig voorschrift artikel 1 voor het gehele gewestplan, in zoverre het betrekking heeft op de gronden vermeld in bijlage 9".

2. Ingevolge de vernietiging van de stedenbouwkundige vergunning voor de topsporthal beslist de tweede tussenkomende partij op 26 juni 2009 opnieuw om de stedenbouwkundige vergunning te verlenen en laat de voorwaarde in verband met het bedrijfsvervoerplan achterwege.

Ingevolge de vernietiging door de Raad van State van de gedeeltelijke gewestplanherziening komen de percelen te liggen in bufferzone. De tweede tussenkomende partij maakt daarom toepassing van artikel 20 van het Koninklijk Besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen.

Deze (tweede) stedenbouwkundige vergunning wordt andermaal door o.a. de verzoekende partijen aangevochten voor de Raad van State met een vordering tot schorsing en nietigverklaring.

Deze vordering tot schorsing werd bij arrest van 4 februari 2010 verworpen door de Raad van State, waarna de annulatieprocedure werd voortgezet. In het Auditoraatsverslag in de procedure

3

ten grond werd opnieuw de vernietiging van de vergunning geadviseerd, ditmaal omdat door de vernietiging van de gewestplanwijziging voor het betrokken gebied op 21 april 2008 door de Raad van State het perceel in kwestie opnieuw de bestemming van bufferzone heeft gekregen en er geen nieuw advies werd ingewonnen niettegenstaande de planologische context was gewijzigd.

3.

Na kennisname van dit Auditoraatsverslag van 29 oktober 2010 in de procedure ten gronde dat opnieuw de vernietiging adviseert, beslist de tweede tussenkomende partij op 30 december 2010 om de stedenbouwkundige vergunning van 26 juni 2009 in te trekken en om een nieuwe (derde) regularisatievergunning te verlenen voor de bouw van de topsporthal.

Intussen werd op 21 mei 2010 door de Vlaamse regering het gewestelijk RUP "Gebied voor stedelijke activiteiten omgeving Sportpaleis" definitief vastgesteld, waardoor het bouwperceel bestemd wordt voor recreatieve voorzieningen. De tweede tussenkomende partij overweegt bij de afgifte van de vergunning dat de door de gewestplanwijziging van 7 juli 2000 beoogde bestemmingswijziging daarmee alsnog gerealiseerd wordt en de planologische context werd hersteld, waardoor de argumentatie door het Auditoraat bij de Raad van State zou komen te vervallen.

4.

Onder meer de verzoekende partijen tekenen met een aangetekend schrijven van 11 maart 2011 administratief beroep aan bij de verwerende partij en vragen uitdrukkelijk om gehoord te worden.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in een niet-gedateerd verslag om dit beroep onontvankelijk te verklaren wegens laattijdigheid.

Op 24 maart 2011 verklaart de verwerende partij het beroep van de verzoekende partijen onontvankelijk wegens laattijdigheid. Zij motiveert haar beslissing als volgt:

"

Er is niet voldaan aan de ontvankelijkheidsvereisten van de beroepsprocedure volgens artikel 4.7.21 van de Vlaamse Codex.

De beroepen werden laattijdig ingesteld:

- 1. De beslissing van het college van burgemeester en schepenen werd aangeplakt op 13 januari 2011. De aanplakking werd twee maal gecontroleerd door de diensten van de stad Antwerpen (op 13 januari en op 4 februari 2011).
- 2. De poststempel van de aangetekende brief met het beroepschrift is gedateerd op 11 maart 2011 en geldt als bewijs van verzending. Het beroep werd ingesteld buiten de termijn van 30 dagen.

Artikel 4.7.21, §3, 3° VCRO stelt het volgende: "Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid ingesteld binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat voor wat betreft het beroep ingesteld door elke belanghebbende: de dag na deze van aanplakking."

Uit een arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen inzake de provincie Oost-Vlaanderen, blijkt dat de Raad er mee instemt dat de termijn van "30 dagen na aanplakking cfr. Art. 4.8.16 §2 VCRO" aanvangt de eerste dag na de dag van aanplakking (Raad voor Vergunningsbetwistingen, arrest nr. A/2010/0016 van 26 mei 2010 in de zaak 2009/0106/SA/3/0074).

Naar analogie met de Raad, moet ook bij deputatie beroep worden ingesteld binnen 30 dagen na de eerste dag van de aanplakking.

Volgens het dossier betreft het een regelmatige aanplakking en werd de beslissing uitgehangen volgens de regels van de VCRO en haar uitvoeringsbesluiten.

De aanplakking gebeurde op 13 januari 2011 op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft.

Dit wordt bevestigd door een toezichter van de Stad Antwerpen nog diezelfde dag dd. 13/01/2011 in een attest van aanplakking, zoals voorzien in de VCRO.

De aanplakking geschiedde op de door de VCRO vereiste plaats, duidelijk zichtbaar, gericht naar de straatkant, zo dicht mogelijk bij de openbare weg, op ooghoogte en met de tekst gericht naar de openbare weg.

De mededeling van de beslissing gebeurde wel degelijk op regelmatige wijze.

In casu voldeed de aanplakking aan al deze vereisten.

Op 4 februari 2011 wordt deze aanplakking gecontroleerd door de Stad Antwerpen. Dit wordt bevestigd in het attest van aanplakking d.d. 21 februari 2011.

Daarenboven volgt ook uit de tweede verklaring op eer d.d. 15 februari van NV Antwerps Sportpaleis dat de bekendmaking tijdens de hele duur van de aanplakking goed zichtbaar en leesbaar is gehouden.

Alle ingediende beroepen worden onontvankelijk verklaard. ..."

Met een aangetekende brief van 3 mei 2011 hebben de verzoekende partijen de vernietiging gevorderd van het besluit van de verwerende partij van 24 maart 2011 waarbij hun administratief beroep onontvankelijk wordt verklaard.

De Raad heeft het besluit van de verwerende partij van 24 maart 2011 vernietigd bij arrest nr. A/2015/0033 van 20 januari 2015 (rolnummer 1011/0798/A/8/0752) om reden dat de verwerende partij de verzoekende partijen niet heeft gehoord niettegenstaande zij daarom uitdrukkelijk hadden verzocht.

De Raad beveelt in dat vernietigingsarrest de verwerende partij om een nieuwe beslissing te nemen over de administratieve beroepen (van de verzoekende partijen en andere derden) en dit binnen een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de betekening (op 10 februari 2015) van het arrest, met respect voor artikel 4.7.23, § 1, eerste lid VCRO

5.

Daaropvolgend heeft de verwerende partij de behandeling van het administratief beroep hernomen, en heeft met een aangetekende brief van 11 februari 2015 de verzoekende partijen en andere beroepsindieners uitgenodigd voor een hoorzitting.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 19 februari 2015 opnieuw om het beroep onontvankelijk te verklaren wegens laattijdigheid.

Na de hoorzitting van 24 februari 2015, waarvan het proces-verbaal ook ter beschikking van de Raad is gesteld, verklaart de verwerende partij het beroep op 26 februari 2015 opnieuw onontvankelijk wegens laattijdigheid. De verwerende partij beslist:

"

8. Beoordeling ontvankelijkheid

Er is niet voldaan aan de ontvankelijkheidsvereisten van de beroepsprocedure volgens art. 4.7.21 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Alle ingediende beroepen worden onontvankelijk verklaard.

De beroepen werden laattijdig ingesteld:

- De beslissing van het college van burgemeester en schepenen werd aangeplakt op 13 januari 2011 op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft. De aanplakking werd tweemaal gecontroleerd door de dienst van stad Antwerpen (op 13 januari 2011 en op 4 februari 2011).
- De poststempel van de aangetekende brief met het beroepschrift van NV Nagels Transport, Betofin NV, Vibro-Welfsels NV en mevrouw Ursula Thielemans-De Beukelaer is gedateerd op 11 maart 2011 en geldt als bewijs van verzending. Het beroep werd ingesteld buiten de termijn van 30 dagen.
- De poststempel van de aangetekende brief met het beroepschrift van de heer Martin Somers, mevrouw Monique Van Den Branden, mevrouw Liliane Denys en mevrouw Elisabeth Liberton is gedateerd op 11 maart 2011 en geldt als bewijs van verzending. Het beroep werd ingesteld buiten de termijn van 30 dagen.

1. Start van beroepstermijn

Ten tijde van het instellen van het administratief beroep (11 maart 2011) bepaalde artikel 4.7.21, §3 dat het beroep op straffe van onontvankelijkheid door elke andere belanghebbende ingesteld moest worden binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat "de dag na deze van aanplakking".

Uit rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen is gebleken dat de Raad ermee instemt dat de termijn van "30 dagen na aanplakking cfr. art. 4.8.16 § 2 VCRO" aanvangt de eerste dag na de dag van aanplakking.

Deze zienswijze van de Raad voor Vergunningsbetwistingen werd bevestigd door het Grondwettelijk Hof in haar arrest van 27 januari 2011. Sinds dit arrest (nr. 8/2011 van 27 januari 2011) kan niet ernstig meer worden betwist dat de beroepstermijn ingaat de dag na de startdatum van aanplakking.

Verder kan nog verwezen worden naar het feit dat een attest van aanplakking steeds de dag van eerste aanplakking uitdrukkelijk moet vermelden (Parl. St., Vlaams Parlement, 2008-2009, nr. 2011/1, p. 181), zodat een belanghebbende kan weten wanneer de beroepstermijn aanvangt en wanneer die verstrijkt

Met het wijzigingsdecreet van 4 april 2014 werd door de decreetgever inzake de beroepstermijn bij de deputatie, verduidelijkt dat de beroepstermijn begint te lopen de dag na deze van de startdatum van de aanplakking.

Dit was een loutere verduidelijking van de bestaande tekst die aansluit bij de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever, bij de bestaande rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het arrest van het Grondwettelijk Hof van 27 januari 2011.

Artikel 4.7.21,§3 VCRO bepaalt heden dat het beroep op straffe van onontvankelijkheid

ingesteld wordt binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat voor wat betreft het beroep ingesteld door elke andere belanghebbende: de dag <u>na de startdatum</u> van de aanplakking.

'Na de startdatum', impliceert m.a.w. de dag nadat de aanplakking werd aangebracht. De beroepstermijn loopt dus gelijk met de aanplakking.

Gelet op het voorgaande, kan de interpretatie van de beroepers (dat de beroepstermijn pas begint te lopen de dag na afloop van de aanplakkingstermijn) niet weerhouden worden.

2. Regelmatige aanplakking

De enige wettelijke vereiste is dat de aanplakking geschiedt "op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft."

Artikel 4.7.19, § 2 VCRO bepaalt:

"Een mededeling die te kennen geeft dat de vergunning is verleend, wordt door de aanvrager gedurende een periode van dertig dagen aangeplakt op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft. De aanvrager brengt de gemeente onmiddellijk op de hoogte van de startdatum van de aanplakking. De Vlaamse Regering kan, zowel naar de inhoud als naar de vorm, aanvullende vereisten opleggen waaraan de aanplakking moet voldoen.

De gemeentesecretaris of zijn gemachtigde waakt erover dat tot aanplakking wordt overgegaan binnen een termijn van tien dagen te rekenen vanaf de datum van de ontvangst van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen."

Zolang de Vlaamse Regering geen aanvullende vormelijke, dan wel inhoudelijke, vereisten oplegt waaraan de aanplakking moet voldoen, kan enkel rekening gehouden worden met artikel 4.7.19, §2 VCRO.

In het beroepsschrift wordt voorgehouden dat de aanplakking moet voldoen aan de vereisten van aanplakking die artikel 5 van het besluit van de Vlaamse regering betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingsaanvragen voorschrijft. Dit standpunt wordt niet bijgetreden door de Raad voor Vergunningsbetwistingen (nr.A/2012/0379).

In voorliggende aanvraag werd de aanplakking, volgens het gewaarmerkt afschrift van het attest van aanplakking zoals vermeld in artikel 4.7.19, §2, VCRO, aangeplakt op 13 januari 2011 op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft, nl. te Schijnpoortweg 115, 2170 Merksem.

In het attest van aanplakking wordt het volgende vermeld: "Door mijn dienst werd de aanplakking gecontroleerd op 13 januari en 4 februari 2011." M.a.w. blijkt uit de attestering dat de stedenbouwkundige dienst daadwerkelijk de aanplakking ter plaatse is gaan controleren.

Het attest van aanplakking werd vervolgens ondertekend door de bestuurscoördinatorstedenbouwkundig ambtenaar en dit "voor de stadssecretaris, bij machtiging van 27 januari 2010".

Uit de foto's kan men tevens afleiden dat de aanplakking duidelijk is gebeurd, achter een glazen raam, zo dicht mogelijk bij de openbare weg, op ooghoogte en met de tekst gericht naar de openbare weg.

De aanplakking van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van Antwerpen is regelmatig gebeurd.

3. Tijdigheid

De beroepen werden ingesteld buiten de termijn van 30 dagen.

De poststempel van de aangetekende brief met het beroepschrift van NV Nagels Transport, Betofin NV, Vibro-Welfsels NV en mevrouw Ursula Thielemans-De Beukelaer is gedateerd op 11 maart 2011 en geldt als bewijs van verzending.

De poststempel van de aangetekende brief met het beroepschrift van de heer Martin Somers, mevrouw Mónique Van Den Branden, mevrouw Liliane Denys en mevrouw Elisabeth Liberton is gedateerd op 11 maart 2011 en geldt als bewijs van verzending.

De vergunning werd aangeplakt op 13 januari 2011. De laatste dag waarop beroep kon aangetekend worden is bijgevolg 13 februari 2011.

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en haar uitvoeringsbesluiten zijn het wetgevend kader voor de beoordeling van de ontvankelijkheid en deze voorzien geen uitzonderingsbepalingen voor de beroepstermijn.

4 Hoorzitting

Beroepers zijn uitgenodigd op de hoorzitting van 24 februari 2015.

Werden gehoord in zitting van 24 februari 2015: meester Marc Schoups, advocaat namens vergunningsaanvrager, Jan Van Esbroeck, vergunningsaanvrager, meester Elsje Empereur, advocaat namens de stad Antwerpen, meester Els Desair, advocaat namens belanghebbende derden, meester Reiner Tijs, advocaat namens belanghebbende derden.

Dit is de bestreden beslissing.

Met een afzonderlijk verzoek tot vernietiging vragen ook de nv BETOFIN, de nv VIBRO-WELFSELS en mevrouw Ursula THIELEMANS – DE BEUKELAER de nietigverklaring van deze beslissing. Deze procedure is gekend onder rolnummer RvVb/1415/0482/0593.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het de verzoeken tot tussenkomst tijdig en regelmatig zijn ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen. De verzoeken tot tussenkomst zijn ontvankelijk.

V. ONDERZOEK VAN DE VRAAG TOT AFSTAND VAN GEDING IN HOOFDE VAN DE TWEEDE VERZOEKENDE PARTIJ

Met een aangetekende brief van 26 februari 2016 wordt aan de Raad meegedeeld dat de tweede verzoekende partij afstand van geding wenst te doen.

Er zijn geen redenen die zich tegen de gevraagde afstand in hoofde van de tweede verzoekende partij verzetten.

VI. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT VERNIETIGING

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden ter zake geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen stellen dat zij als bewoners van de woonwijken rondom het Antwerps Sportpaleis een belang hebben. Zij verwijzen daarvoor naar het overschrijden van de draagkracht van het gebied en de reeds bestaande parkeer- en lawaaioverlast die door de exploitatie van de topsporthal nóg vergroot, op meer dagen en met gecumuleerde hinder dus, zoals ook blijkt uit het milieueffectenrapport. Bovendien heeft de Raad van State eerder al hun persoonlijk belang aanvaard, net zoals de Raad.

2. De verwerende partij gedraagt zich naar de wijsheid van de Raad voor wat deze ontvankelijkheidsvereiste betreft.

3. De eerste tussenkomende partij betwist het belang van de verzoekende partijen omdat zij louter op het nabuurschap wijzen en niet op hun persoonlijk belang. Het nabuurschap op zich volstaat niet en de vermeende hinder wordt nergens geconcretiseerd. Zo wordt bijvoorbeeld niet gezegd, noch aangetoond op welke afstand de percelen van de verzoekende partijen zich bevinden ten opzichte van de Lotto Arena. Na opzoeking blijkt dat M. Van den Branden op meer dan 1 kilometer woont en mevrouw E. Liberton op ongeveer 450 meter, wat te ver is om zich te kunnen beroepen op een vermoeden van het bestaan van een voldoende persoonlijk en geïndividualiseerd belang. Alleen al om die reden dient de vordering van de verzoekende partijen te worden afgewezen als onontvankelijk.

Bovendien spreken de verzoekende partijen als bewoners van de wijk rondom het Sportpaleis en niet vanuit hun eigen, concrete situatie, en moet hun vermeende hinder gerelativeerd worden. Elk van hen beschikt volgens de eerste tussenkomende partij immers over een bewonerskaart om vrij te kunnen parkeren en er zijn haar ook geen klachten inzake lawaai bekend.

De tweede en de derde tussenkomende partij stellen dat de verzoekende partijen enkel een belang kunnen gelden met betrekking tot de beoordeling door de verwerende partij van de niet-ontvankelijkheid van de beroepen.

Nu de middelen 3 tot en met 12 die niets te maken hebben met de niet-ontvankelijkheid van het administratief beroepschrift, zijn deze middelen dan ook onontvankelijk.

5.

Met hun wederantwoordnota antwoorden de verzoekende partijen dat zij alleszins een voldoende persoonlijk belang aantonen, dat ook niet op een overdreven restrictieve of formalistische wijze mag beoordeeld worden.

- 6. In haar laatste nota verwijst de verwerende partij naar haar antwoordnota.
- 7. De eerste tussenkomende partij stelt in haar laatste schriftelijke uiteenzetting nog dat het niet van een overdreven restrictieve of formalistische interpretatie getuigt waar gevraagd wordt om de gevreesde concrete hinder aannemelijk en individueel te maken. De verzoekende partijen blijven echter erg vaag en dermate algemeen dat zij het belang en de problemen van de wijk verkondigen en niet dat van hen persoonlijk.
- 8. De tweede en de derde tussenkomende partij voeren in hun laatste schriftelijke uiteenzetting nog aan dat de verzoekende partijen hun exceptie in verband met het gebrek aan belang bij de middelen 3 tot en met 12 blijkbaar niet betwisten.

Beoordeling door de Raad

- Het door de verzoekende partijen ingestelde administratief beroep van 11 maart 2011 werd door de verwerende partij onontvankelijk verklaard. Het kan niet worden betwist dat dit een voor de Raad aanvechtbare "vergunningsbeslissing" is (zie Memorie van Toelichting bij het ontwerp van het decreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid, *Parl. St.* VI. Parl., 2008-2009, 2011/1, 195) en dat de verzoekende partijen belang hebben om deze voor hun nadelige beslissing aan te vechten. Dit belang is echter noodzakelijk beperkt tot de vraag of het administratief beroep al dan niet terecht onontvankelijk werd verklaard.
- 2. De door de eerste tussenkomende partij opgeworpen exceptie van ontstentenis van belang bij het beroep tot nietigverklaring kan niet worden bijgetreden.

Zoals hierboven gesteld ontlenen de verzoekende partijen hun belang reeds aan het feit dat hun administratief beroep onontvankelijk werd verklaard, waardoor hun een nadeel wordt berokkend.

3. De door de tweede en derde tussenkomende partij opgeworpen exceptie van onontvankelijkheid van middel 3 tot en met 12 wordt verder in het arrest behandeld onder titel VII.

VII. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In een eerste middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 4.7.21, §3, 3° VCRO en van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen (Motiveringswet). Volgens hen is onterecht tot de laattijdigheid van het administratief beroep beslist omdat er geen sprake is van een rechtsgeldige aanplakking van de in eerste aanleg genomen beslissing van 30 december 2010.

In het in de bestreden beslissing vermelde arrest van het Grondwettelijk Hof (nr. 8/2011 van 27 augustus 2011) staat volgens de verzoekende partijen niet dat de beroepstermijn van 30 dagen de dag na die van de eerste dag van de aanplakking begint, doch wel en enkel dat een beroepstermijn van 30 dagen voldoende is bij de deputaties maar niet ten aanzien de Raad. Ingeval aangenomen zou worden dat de beroepstermijn ingaat na de eerste dag van de aanplakking, zou deze termijn onrealistisch kort zijn, hetgeen een probleem zou zijn in het licht van het recht op toegang tot een rechter (Verdrag van Aarhus).

En zelfs wanneer geoordeeld wordt dat de beroepstermijn begint te lopen vanaf de eerste dag van de aanplakking, dan nog dient de aanplakking alleszins regelmatig te gebeuren opdat een beroepstermijn een aanvang neemt.

Volgens de verzoekende partijen is de aanplakking niet regelmatig gebeurd, zodat de beroepstermijn niet is beginnen te lopen. Volgens het attest van aanplakking is de bestreden beslissing op 13 januari 2011 aangeplakt op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft. Uit de stukken die door de aanvrager zijn meegedeeld, zijnde foto's en een verklaring op eer, kan volgens de verzoekende partijen evenwel niets afgeleid worden omtrent deze aanplakking. De foto's zijn immers niet gedateerd, en de tekst is onleesbaar. De verzoekende partijen hekelen ook dat er geen vaststelling van de aanplakking door een gerechtsdeurwaarder voorligt.

De verzoekende partijen merken op dat artikel 4.7.19, §2 VCRO geen specifieke regels bevat over hoe de aanplakking dient te gebeuren en dat de Vlaamse regering tot op heden geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om aanvullende vereisten op te leggen waaraan de aanplakking dient te voldoen. Dit betekent volgens de verzoekende partijen evenwel geen vrijbrief voor de aanvrager om een bekendmaking om het even waar op het desbetreffende perceel aan te plakken. Het doel van de regeling moet wel bereikt worden.

De verzoekende partijen voeren aan dat er voor de bekendmaking van openbare onderzoeken wel een specifieke regeling bestaat, met name in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 betreffende openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingsaanvragen. De aanplakking van het openbaar onderzoek streeft hetzelfde doel na als de aanplakking van de mededeling dat een vergunning is verleend, met name de bevolking de kans te geven om hun eventuele bezwaren resp. beroepsargumenten tegen de toekenning van een vergunning te uiten. Volgens de verzoekende partijen moet de inhoudelijke invulling van de aanplakkingsvereisten dan ook identiek zijn, zo niet wordt het gelijkheidsbeginsel geschonden. Naar analogie met voornoemd artikel 5 moet toch minstens aangeplakt worden aan de grens met het openbaar domein en evenwijdig met de straat, op ooghoogte, duidelijk zichtbaar en met een goed leesbare tekst.

Volgens de verzoekende partijen is dat niet gebeurd, zodat zij de aanplakking niet hebben opgemerkt, maar eerder per toeval, op een zitting bij de Raad van State over een andere zaak, vernamen dat de derde vergunning werd afgeleverd, met intrekking van de tweede.

Volgens de verzoekende partijen is er aangeplakt geweest achter de enige schuine zijde van de deur, hoewel er een meters lange glazen wand is die evenwijdig aan de straat is. Enkel voetgangers die van onder het viaduct komen, zouden dit met moeite kunnen gezien hebben, anderen en zeker chauffeurs niet.

Als er al aangenomen wordt dat er aangeplakt is geweest, is de aanplakking (derhalve) alleszins niet goed zichtbaar gedaan zodat noch bedrijven, noch omwonenden – ondanks hun ruime aandacht voor het problematische dossier – haar (tijdig) opmerkten.

En in geval van twijfel of de aanplakking wel haar doel bereikte, dient deze twijfel uitgelegd worden in het voordeel van derde belanghebbenden die alleen op de aanplakking aangewezen zijn om op een ontvankelijke wijze beroep te kunnen aantekenen en kans op slagen te kunnen hebben in geval van een later jurisdictioneel beroep.

Ondergeschikt vragen de verzoekende partijen om desnoods de volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

"Is artikel 4.7.19, § 2 VCRO strijdig met de art. 10 en 11 G.W. al dan niet in samenhang gelezen met art. 9, lid 1-3 Verdrag van Aarhus en art. 23 G.W wanneer deze bepaling zo geïnterpreteerd wordt dat deze aanplakking aan andere vereisten dient te voldoen dan deze die gesteld worden door art. 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingsaanvragen, derwijze dat, hoewel de finaliteit van de aanplakking dezelfde is bij de aanplakking van een openbaar onderzoek dan wel bij de aanplakking van een verleende vergunning, verschillende vereisten aan deze aanplakking worden gesteld, en waarbij de waarborgen die aan derden belanghebbenden geboden worden in beide situaties verschillend zijn en waarbij de waarborgen zelfs kleiner zijn voor de aanplakking van een vergunning terwijl de consequenties juist groter kunnen zijn aangezien derden belanghebbenden die aangewezen zijn op een aanplakking die met minder waarborgen omkleed is en die als gevolg daarvan buiten de termijn administratief beroep zouden instellen ook de toegang tot de rechter ontzegd wordt en zij derhalve ook de wettigheid van de bestreden beslissing niet meer in vraag kunnen stellen en zulks temeer in omstandigheden waarin ook het recht op een gezond leefmilieu (art. 23 G.W.) mee in het geding is."

2.

2.1

De verwerende partij stelt in haar antwoordnota dat artikel 4.7.21, §3 VCRO op het ogenblik van het instellen van het beroep inderdaad bepaalde dat het beroep moet worden ingesteld binnen een termijn van 30 dagen die ingaat "de dag na deze van de aanplakking". Het is volgens de verwerende partij evenwel duidelijk dat hiermee bedoeld wordt dat de termijn aanvangt de dag na de startdatum van de aanplakking.

De verwerende partij verwijst naar rechtspraak van de Raad waarin geoordeeld werd dat in geval van aanplakking (van de beslissing van de deputatie) de beroepstermijn bij de Raad ingaat de eerste dag na de startdatum van de aanplakking, conform het arrest van het Grondwettelijk Hof (nr. 8/2011 van 27 augustus 2011). De verwerende partij stelt dat zij deze rechtspraak naar analogie mocht doortrekken naar artikel 4.7.21, §3 VCRO.

De verwerende partij stelt verder dat de interpretatie van de verzoekende partijen niet strookt met de geest van de wet. Zo blijkt uit de parlementaire voorbereiding dat de decreetgever nooit de bedoeling heeft gehad om de beroepstermijn te laten aanvangen de dag na de *laatste* dag van de aanplakking. De verwerende partij verwijst naar de memorie van toelichting bij de wijzigingsdecreten, en stelt dat de wijziging van artikel 4.7.21, §3 VCRO een louter interpretatief karakter heeft, en dat dit artikel vanaf haar oorsprong redelijkerwijze niet anders kon worden begrepen dan is aangegeven in de verduidelijkende bepalingen.

2.2

Voor wat de regelmatigheid van de aanplakking betreft, herinnert de verwerende partij er aan dat volgens artikel 4.7.19, §2 VCRO de mededeling die te kennen geeft dat de vergunning is verleend gedurende een periode van 30 dagen moet worden aangeplakt "op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft". De Vlaamse regering kan aanvullende vereisten opleggen waaraan de aanplakking moet voldoen, maar heeft dit tot op heden niet gedaan. De enige wettelijke vereiste bestaat er bijgevolg in dat er aangeplakt wordt "op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft". Ook volgens de rechtspraak van de Raad kan er, zolang de Vlaamse regering geen aanvullende inhoudelijke of vormelijke vereisten heeft opgelegd, enkel rekening worden gehouden met artikel 4.7.19, §2 VCRO.

Uit de stukken van het dossier blijkt volgens de verwerende partij dat de aanplakking is gebeurd op 13 januari 2011, op twee duidelijke en voor het publiek zichtbare plaatsen op de raampartijen en dus niet alleen op de enige schuine zijde van de deur/raam zoals de verzoekende partijen voorhouden. Daarenboven is de schuine zijde waarop de verzoekende partijen kritiek hebben de hoofdingang van de Lotto Arena, zodat dan ook moeilijk kan worden voorgehouden dat dit een verdoken locatie is. Volgens de verwerende partij moet dan ook in alle redelijkheid worden aangenomen dat de bekendmaking zichtbaar en leesbaar van op de openbare weg werd aangeplakt.

Dat de aanplakking regelmatig geschiedde op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft, werd geattesteerd in het attest van aanplakking dat ondertekend werd door de bestuurscoördinator-stedenbouwkundig ambtenaar, voor de stadssecretaris bij machtiging van 27 januari 2010. Uit dit attest blijkt dat de bevoegde ambtenaar ook daadwerkelijk ter plaatse is geweest, namelijk op de eerste en op de laatste dag van de aanplakkingstermijn, en ook geen gebreken in de aanplakking vaststelde.

De verwerende partij merkt verder op dat de verzoekende partijen ook niet bewijzen dat het attest door valsheid zou zijn aangetast, zodat het bewijs geleverd is dat de aanplakking heeft plaatsgevonden (R.v.St., nr. 215.174).

De verwerende partij verwijst naar rechtspraak van de Raad waaruit zou volgen dat de analogie die de verzoekende partijen maken met artikel 5 van het uitvoeringsbesluit aangaande de openbare onderzoeken niet opgaat.

De verwerende partij is verder van mening dat de verzoekende partijen voornamelijk kritiek uitoefenen op de inhoud van artikel 4.7.19, §2 VCRO en het uitblijven van een uitvoeringsbesluit vanwege de Vlaamse regering.

De verwerende partij stelt verder dat uit het attest van aanplakking blijkt dat de aanplakking wel degelijk rechtsgeldig werd verricht, zodat er van enige twijfel geen sprake kan zijn. De rechten van verdediging werden niet geschonden. De verwerende partij stelt verder onder verwijzing naar

het arrest van het Grondwettelijk Hof van 27 januari 2011 (nr. 8/2001) dat de bekendmaking door aanplakking een geschikte vorm van bekendmaking is.

De verwerende partij vreest ook dat de deur voor talrijke tergende en roekeloze beroepen zal worden opengezet mocht de Raad oordelen dat elke twijfel over het al dan niet correct aanplakken in het voordeel van derde belanghebbenden moet beslecht worden, om nog maar te zwijgen over de gevolgen voor de rechtszekerheid van de vergunningsaanvrager.

De verwerende partij stelt verder dat het antwoord op de prejudiciële vraag niet onontbeerlijk is om de Raad uitspraak te laten doen, en ondergeschikt dat er geen sprake is van enige discriminatie, nu de situatie in het kader van het openbaar onderzoek en een reeds afgeleverde vergunning niet vergelijkbaar zijn.

3. De eerste tussenkomende partij betwist in de eerste plaats met klem de aantijging dat de zij de omwonenden heeft willen "verschalken", en wijst er op dat de verzoekende partijen hebben nagelaten om tijdig beroep aan te tekenen tegen een vergunningsbeslissing die behoorlijk en volgens de regels van de kunst was aangeplakt.

De eerste tussenkomende partij stelt met verwijzing naar artikel 4.7.19, §2 VCRO dat de beroepstermijn van 30 dagen om een administratief beroep in te stellen bij de verwerende partij, moet worden berekend vanaf de eerste dag van de aanplakking van de vergunningsbeslissing. Dit standpunt werd bevestigd door het Grondwettelijk Hof in zijn arrest nr. 8/2011 van 27 augustus 2011, waarin eveneens werd bevestigd dat de aanplakking een geschikte vorm van bekendmaking is. Met de decreetwijziging van 8 juli 2011 werd dit gegeven eens te meer bevestigd, toen de decreetgever expliciet gemaakt heeft dat de termijn moest worden berekend vanaf "de dag na deze van de startdatum van de aanplakking".

Tot zolang de Vlaamse regering geen aanvullende inhoudelijke of vormelijke vereisten heeft opgelegd waaraan de aanplakking moet voldoen, kan enkel rekening gehouden worden met artikel 4.7.19, §2 VCRO.

De bewering van de verzoekende partijen dat de aanplakking op een raam schuin ten opzichte van de straatzijde onregelmatig zou zijn en dat bij analogie met artikel 5 van het besluit van de Vlaamse regering van 2000 een aanplakking enkel evenwijdig met de openbare weg zou mogen gebeuren, faalt volgens de eerste tussenkomende partij in rechte en druist in tegen de rechtspraak van de Raad.

Volgens de rechtspraak van de Raad dient de aanplakking te gebeuren op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft en waarbij in redelijkheid dient aangenomen te worden dat vermelde aanplakking zichtbaar en leesbaar dient te zijn vanaf de openbare weg. Zolang de Vlaamse regering geen bijkomende vormelijke, dan wel inhoudelijke vereisten oplegt waaraan de aanplakking dient te voldoen, kan enkel rekening worden gehouden met de decretale tekst. De regeling met betrekking tot de aanplakking zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 is enkel van toepassing op openbare onderzoeken en is niet van toepassing op de aanplakking van vergunningsbeslissingen. Het komt aan de verzoekende partijen toe om te bewijzen dat een attest van aanplakking door valsheid is aangetast. Als de valsheid van een attest van aanplakking niet is aangetoond, primeert dit attest boven beweringen van de verzoekende partijen omtrent de correctheid van een bepaalde aanplakking.

In casu gebeurde de aanplakking volgens de eerste tussenkomende partij conform de vereisten opgesomd in artikel 4.7.19, §2 VCRO en de vaste rechtspraak van de Raad, nl. (1) werd de

aanplakking aangebracht op de plaats waarop de vergunning betrekking heeft (nl. de Lotto Arena) en was deze aanplakking zonder enige twijfel zichtbaar en leesbaar van de openbare weg en (2) heeft de stad Antwerpen een attest van aanplakking afgeleverd, na aan de tussenkomende partij te hebben bevolen waar de aanplakking precies diende te gebeuren en hierbij is een bevoegde ambtenaar tot twee maal toe komen verifiëren of de aanplakking correct gebeurde.

De eerste tussenkomende partij licht toe hoe de aanplakking precies is gebeurd. Na een eerste aanplakking op het terrein, op de hoek van het Sportpaleis en de Lotto Arena, heeft de dienst Ruimtelijke Ordening van de stad Antwerpen na controle geadviseerd om de mededeling aan het raam van de Lotto Arena zelf te hangen.

De eerste tussenkomende partij heeft daaropvolgend op 13 januari 2011 de mededeling dat de vergunning werd verleend aangebracht op het raam van de Lotto Arena zelf, en op diezelfde dag heeft zij foto's van die aanplakking bezorgd aan de dienst Ruimtelijke Ordening. De aanplakking werd volgens de eerste tussenkomende partij aangebracht naast de toegangsdeur en duidelijk zichtbaar van op de openbare weg. Volgens de eerste tussenkomende partij werd de aanplakking bovendien "parallel" met de openbare weg aangeplakt, nu de Schijnpoortweg een bocht maakt ter hoogte van de aanplakking op het kruispunt met de Bisschoppenhoflaan.

Op 18 januari 2011 verklaarde de eerste tussenkomende partij op eer dat de aanplakking was aangevangen op 13 januari 2011.

Op 15 februari 2011 verklaarde de eerste tussenkomende partij op eer dat de mededeling steeds was aangeplakt volgens de vereisten van de VCRO; de aanplakking heeft dus meer dan 30 dagen uitgehangen aan het raam van de Lotto Arena.

Het op 21 februari 2011 afgeleverde attest van aanplakking vermeldt bovendien uitdrukkelijk dat de aanplakking door de stedelijke diensten daadwerkelijk werd gecontroleerd ter plaatse op 13 januari 2011 en 4 februari 2011.

Niettegenstaande de aanplakking zodoende geschiedde op 13 januari 2011 op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft, leesbaar en zichtbaar van op de openbare weg, hebben de verzoekende partij slechts op 11 maart 2011 hun administratief beroep ingediend.

De eerste tussenkomende partij voegt hier nog aan toe dat een ondertekend attest van aanplakking geldig is, tot de valsheid ervan wordt bewezen door een verzoekende partij, quod non. Zij merkt eveneens op dat het attest van aanplakking geldig is omdat de datum van aanplakking, nl. in het bijzonder de eerste dag van de aanplakking, in het attest wordt vermeld, zodat belanghebbende derden op die manier kennis krijgen van de aanvang en het einde van de beroepstermijn.

Er bestaat volgens de eerste tussenkomende partij geen juridische grondslag voor de stelling dat aanplakkingen enkel "evenwijdig" met de openbare weg zouden mogen gebeuren. De eerste tussenkomende partij wijst er op dat de aanplakking ook gedurende tien dagen (met name in de periode van 3 januari t.e.m. 13 januari 2011) heeft uitgehangen op de door de verzoekende partijen gewenste plaats.

Het loutere feit dat er geen gerechtsdeurwaardersexploot voor de aanplakking voorhanden is, is evenmin relevant volgens de eerste tussenkomende partij, nu dit geenszins wordt vereist in de regelgeving.

Tenslotte stelt de eerste tussenkomende partij dat er geen enkele regel, ook niet "de rechten van verdediging", bestaat waaruit zou volgen dat een beroep dat *contra legem* werd ingesteld, alsnog wettig zou worden.

4.

De tweede en de derde tussenkomende partij stellen dat alle reglementaire bepalingen en beginselen van behoorlijk bestuur werden nageleefd, en citeert uit de bestreden beslissing.

De verwerende partij is wel degelijk ingegaan op de argumentatie van de verzoekende partijen in hun beroepschrift.

De tweede en derde tussenkomende partij stellen dat de Raad reeds heeft geoordeeld dat het, sinds het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 8/2011 van 27 januari 2011, niet meer ernstig betwist kan worden dat de beroepstermijn ingaat de dag na de startdatum van de aanplakking.

Nu artikel 4.7.19, §2 VCRO voldoende duidelijk is omtrent de aanplakking van een beslissing, dient dan ook geen prejudiciële vraag gesteld te worden omtrent de verenigbaarheid tussen artikel 4.7.19, §2 VCRO en artikel 5 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken.

Uit het attest van aanplakking blijkt dat de aanvrager de vergunning aanplakte op 13 januari 2011, hetgeen ook werd vastgesteld door de dienst van de stedenbouwkundige ambtenaar, een eerste maal op 13 januari 2011 en een tweede maal op 4 februari 2011.

De eerste en tweede tussenkomende partij merken verder op dat de verzoekende partijen het attest niet van valsheid betichten, laat staan dat zij de valsheid aantonen.

De beroepstermijn van 30 dagen voor de verzoekende partijen is beginnen te lopen op 14 januari 2011, zijnde de dag na de aanplakking, en is bijgevolg afgelopen op 12 februari 2011. Het op 11 maart 2011 door de verzoekende partijen ingestelde beroep is dan ook manifest laattijdig volgens de tweede en derde tussenkomende partij.

Het standpunt van de verzoekende partijen komt er op neer dat de aanplakking niet zou gebeurd zijn op de grens met het openbaar domein, nu dit volgens de verzoekende partijen enkel mogelijk zou zijn zo de aanplakking was gebeurd aan de zijde van de topsporthal die evenwijdig loopt met de Schijnpoortweg. Er kan volgens de eerste en tweede tussenkomende partij niet worden ingezien hoe dit standpunt er toe zou kunnen leiden dat de desbetreffende aanplakking onregelmatig zou zijn.

Aangezien de aanplakking betrekking heeft op de topsporthal, werd de vergunningsbeslissing aangeplakt op één van de inkomdeuren van deze topsporthal. Deze aanplakking werd niet "afgewend" van de openbare weg; uit de controle van de aanplakking en de foto's van de aanplakking blijkt dat de aanplakking wel degelijk naar de openbare weg was gericht.

De bezwaren van de verzoekende partijen omtrent de aanplakking zijn dan ook ongegrond volgens de eerste en tweede tussenkomende partij. De aanplakking is regelmatig gebeurd, waardoor de beroepstermijn is aangevangen. De administratieve beroepen van de verzoekende partijen werden dan ook laattijdig, en bijgevolg onontvankelijk, ingesteld.

5.

In hun wederantwoordnota voegen de verzoekende partijen niets wezenlijks meer toe.

- 6. In haar laatste nota verwijst de verwerende partij daarom naar haar antwoordnota.
- 7. De eerste tussenkomende partij voegt daar in haar laatste schriftelijke uiteenzetting nog aan toe dat het volgens de vaste rechtspraak van de Raad de bevoegdheid van de gemeente is om de aanplakking te controleren en dat de Raad, die slechts een marginaal toetsingsrecht heeft, enkel nagaat of de vaststellingen, door de betreffende overheid, in verband met de aanvang en de correctheid van de aanplakking, al dan niet kennelijk onredelijk was. De Raad laat zich niet in met de feitelijke discussie of er al dan niet een betere plaats voor de aanplakking zou kunnen geweest zijn; de aanplakking op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft, volstaat voor de Raad. Bovendien is het vaste rechtspraak van de Raad dat een attest van aanplakking geldig is tot de valsheid ervan wordt bewezen, *quod non*.
- 8. De tweede en de derde tussenkomende partij hernemen hun argumentatie zoals reeds uiteengezet in hun schriftelijke uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partijen betwisten in de eerste plaats dat de beroepstermijn reeds een aanvang neemt de dag na de startdatum van de aanplakking. Dit volgt volgens hen niet uit het door de verwerende partij aangehaalde arrest van het Grondwettelijk Hof van 27 augustus 2011 (nr. 8/2011). Zelfs indien geoordeeld zou worden dat de beroepstermijn begint te lopen vanaf dag één van de aanplakking, moet volgens de verzoekende partijen worden vastgesteld dat de aanplakking van de mededeling van de in eerste aanleg verleende stedenbouwkundige vergunning niet regelmatig is gebeurd, zodat de termijn om administratief beroep in te stellen niet is beginnen lopen en hun beroep ten onrechte onontvankelijk (laattijdig) werd verklaard door de verwerende partij.

2. Artikel 4.7.21, §3, 3° VCRO bepaalde oorspronkelijk als volgt:

"Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid ingesteld binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat:

(...)

3° voor wat betreft het beroep ingesteld door elke andere belanghebbende: de dag na deze van aanplakking."

Na het wijzigingsdecreet van 4 april 2014 (B.S. 15 april 2014) luidt deze bepaling als volgt:

"Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid ingesteld binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat

(...)

3° voor wat betreft het beroep ingesteld door elke andere belanghebbende: de dag na de startdatum van de aanplakking."

Uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat deze wijziging, net zoals de wijziging van de bepaling inzake de aanvang van de beroepstermijn bij de Raad, een loutere verduidelijking betreft van de bestaande tekst die aansluit bij de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2013-2014, nr. 2371/1, p. 41-42).

Het destijds toepasselijke artikel 4.7.19, § 2 VCRO bepaalt:

"Een mededeling die te kennen geeft dat de vergunning is verleend, wordt door de aanvrager gedurende een periode van dertig dagen aangeplakt op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft. De aanvrager brengt de gemeente onmiddellijk op de hoogte van de startdatum van de aanplakking. De Vlaamse Regering kan, zowel naar de inhoud als naar de vorm, aanvullende vereisten opleggen waaraan de aanplakking moet voldoen.

De gemeentesecretaris of zijn gemachtigde waakt erover dat tot aanplakking wordt overgegaan binnen een termijn van tien dagen te rekenen vanaf de datum van de ontvangst van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen."

De formele motiveringsplicht vereist dat de verwerende partij in haar beslissing de redenen aangeeft waarom zij het administratief beroep laattijdig heeft verklaard.

De materiële motiveringsplicht houdt in dat haar beslissing moet steunen op draagkrachtige motieven die in feite en in rechte aanvaardbaar zijn, die pertinent zijn en die de genomen beslissing moeten verantwoorden.

3.

Na de partijen gehoord te hebben op 24 februari 2015, verklaart de verwerende partij met de bestreden beslissing het administratief beroep van de verzoekende partijen opnieuw onontvankelijk wegens laattijdigheid. Zij stelt het volgende:

...

8. Beoordeling ontvankelijkheid

Er is niet voldaan aan de ontvankelijkheidsvereisten van de beroepsprocedure volgens art. 4.7.21 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Alle ingediende beroepen worden onontvankelijk verklaard.

De beroepen werden laattijdig ingesteld:

- De beslissing van het college van burgemeester en schepenen werd aangeplakt op 13 januari 2011 op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft. De aanplakking werd tweemaal gecontroleerd door de dienst van stad Antwerpen (op 13 januari 2011 en op 4 februari 2011).
- De poststempel van de aangetekende brief met het beroepschrift van NV Nagels Transport, Betofin NV, Vibro-Welfsels NV en mevrouw Ursula Thielemans-De Beukelaer is gedateerd op 11 maart 2011 en geldt als bewijs van verzending. Het beroep werd ingesteld buiten de termijn van 30 dagen.
- De poststempel van de aangetekende brief met het beroepschrift van de heer Martin Somers, mevrouw Monique Van Den Branden, mevrouw Liliane Denys en mevrouw Elisabeth Liberton is gedateerd op 11 maart 2011 en geldt als bewijs van verzending. Het beroep werd ingesteld buiten de termijn van 30 dagen.

1. Start van beroepstermijn

Ten tijde van het instellen van het administratief beroep (11 maart 2011) bepaalde artikel 4.7.21, §3 dat het beroep op straffe van onontvankelijkheid door elke andere belanghebbende ingesteld moest worden binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat "de dag na deze van aanplakking".

Uit rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen is gebleken dat de Raad ermee instemt dat de termijn van "30 dagen na aanplakking cfr. art. 4.8.16 § 2 VCRO" aanvangt de eerste dag na de dag van aanplakking.

Deze zienswijze van de Raad voor Vergunningsbetwistingen werd bevestigd door het Grondwettelijk Hof in haar arrest van 27 januari 2011. Sinds dit arrest (nr. 8/2011 van 27 januari 2011) kan niet ernstig meer worden betwist dat de beroepstermijn ingaat de dag na de startdatum van aanplakking.

Verder kan nog verwezen worden naar het feit dat een attest van aanplakking steeds de dag van eerste aanplakking uitdrukkelijk moet vermelden (Parl. St., Vlaams Parlement, 2008-2009, nr. 2011/1, p. 181), zodat een belanghebbende kan weten wanneer de beroepstermijn aanvangt en wanneer die verstrijkt

Met het wijzigingsdecreet van 4 april 2014 werd door de decreetgever inzake de beroepstermijn bij de deputatie, verduidelijkt dat de beroepstermijn begint te lopen de dag na deze van de startdatum van de aanplakking.

Dit was een loutere verduidelijking van de bestaande tekst die aansluit bij de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever, bij de bestaande rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het arrest van het Grondwettelijk Hof van 27 januari 2011.

Artikel 4.7.21,§3 VCRO bepaalt heden dat het beroep op straffe van onontvankelijkheid ingesteld wordt binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat voor wat betreft het beroep ingesteld door elke andere belanghebbende: de dag <u>na de startdatum</u> van de aanplakking.

'Na de startdatum', impliceert m.a.w. de dag nadat de aanplakking werd aangebracht. De beroepstermijn loopt dus gelijk met de aanplakking.

Gelet op het voorgaande, kan de interpretatie van de beroepers (dat de beroepstermijn pas begint te lopen de dag na afloop van de aanplakkingstermijn) niet weerhouden worden.

2. Regelmatige aanplakking

De enige wettelijke vereiste is dat de aanplakking geschiedt "op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft."

Artikel 4.7.19, § 2 VCRO bepaalt:

"Een mededeling die te kennen geeft dat de vergunning is verleend, wordt door de aanvrager gedurende een periode van dertig dagen aangeplakt op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft. De aanvrager brengt de gemeente onmiddellijk op de hoogte van de startdatum van de aanplakking. De Vlaamse Regering kan, zowel naar de inhoud als naar de vorm, aanvullende vereisten opleggen waaraan de aanplakking moet voldoen.

De gemeentesecretaris of zijn gemachtigde waakt erover dat tot aanplakking wordt overgegaan binnen een termijn van tien dagen te rekenen vanaf de datum van de ontvangst van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen." Zolang de Vlaamse Regering geen aanvullende vormelijke, dan wel inhoudelijke, vereisten oplegt waaraan de aanplakking moet voldoen, kan enkel rekening gehouden worden met artikel 4.7.19, §2 VCRO.

In het beroepsschrift wordt voorgehouden dat de aanplakking moet voldoen aan de vereisten van aanplakking die artikel 5 van het besluit van de Vlaamse regering betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingsaanvragen voorschrijft. Dit standpunt wordt niet bijgetreden door de Raad voor Vergunningsbetwistingen (nr.A/2012/0379).

In voorliggende aanvraag werd de aanplakking, volgens het gewaarmerkt afschrift van het attest van aanplakking zoals vermeld in artikel 4.7.19, §2, VCRO, aangeplakt op 13 januari 2011 op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft, nl. te Schijnpoortweg 115. 2170 Merksem.

In het attest van aanplakking wordt het volgende vermeld: "Door mijn dienst werd de aanplakking gecontroleerd op 13 januari en 4 februari 2011." M.a.w. blijkt uit de attestering dat de stedenbouwkundige dienst daadwerkelijk de aanplakking ter plaatse is gaan controleren.

Het attest van aanplakking werd vervolgens ondertekend door de bestuurscoördinatorstedenbouwkundig ambtenaar en dit "voor de stadssecretaris, bij machtiging van 27 januari 2010".

Uit de foto's kan men tevens afleiden dat de aanplakking duidelijk is gebeurd, achter een glazen raam, zo dicht mogelijk bij de openbare weg, op ooghoogte en met de tekst gericht naar de openbare weg.

De aanplakking van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van Antwerpen is regelmatig gebeurd.

3. Tijdigheid

De beroepen werden ingesteld buiten de termijn van 30 dagen.

De poststempel van de aangetekende brief met het beroepschrift van NV Nagels Transport, Betofin NV, Vibro-Welfsels NV en mevrouw Ursula Thielemans-De Beukelaer is gedateerd op 11 maart 2011 en geldt als bewijs van verzending.

De poststempel van de aangetekende brief met het beroepschrift van de heer Martin Somers, mevrouw Mónique Van Den Branden, mevrouw Liliane Denys en mevrouw Elisabeth Liberton is gedateerd op 11 maart 2011 en geldt als bewijs van verzending.

De vergunning werd aangeplakt op 13 januari 2011. De laatste dag waarop beroep kon aangetekend worden is bijgevolg 13 februari 2011.

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en haar uitvoeringsbesluiten zijn het wetgevend kader voor de beoordeling van de ontvankelijkheid en deze voorzien geen uitzonderingsbepalingen voor de beroepstermijn. ..."

4.

De verzoekende partijen voeren wel aan dat het Grondwettelijk Hof zich niet zou hebben uitgesproken over de aanvang van de beroepstermijn, maar slaagt er niet in om aannemelijk te

maken dat de zienswijze van de verwerende partij - dat de termijn van 30 dagen om een beroep bij de verwerende partij in te dienen volgens artikel 4.7.21, §3, 3° VCRO begint te lopen de dag na de eerste dag van aanplakking – onjuist zou zijn.

De interpretatie van de verzoekende partijen dat de beroepstermijn slechts begint te lopen de dag na afloop van de aanplakkingstermijn, vindt geen steun in de tekst van artikel 4.7.21, §3, 3° VCRO en sluit geenszins aan bij de duidelijke bedoeling van de decreetgever om de beroepstermijn te doen ingaan de dag na deze van de startdatum van de aanplakking.

5. Het wordt niet betwist dat de mededeling dat de vergunning werd verleend door de eerste tussenkomende partij op 13 januari 2011 werd aangeplakt op het raam naast de ingang van de Lotto Arena aan de Schijnpoortweg 115.

De verzoekende partijen stellen evenwel dat de aanplakking is gebeurd op de schuine zijde van het raam/deur en dus niet op de grens met het openbaar domein en niet "evenwijdig" aan de openbare weg, en dat deze aanplakking daarom "niet zichtbaar en goed leesbaar" was van op de openbare weg. Zij menen dat de inhoudelijke aanplakkingsvereisten van artikel 5 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 inzake de formaliteiten voor de aanplakking van de aankondiging van een openbaar onderzoek ook van toepassing moeten zijn op de bekendmaking van een vergunningsbeslissing, op straffe van schending van het gelijkheidsbeginsel, waaromtrent zij in ondergeschikte orde een prejudiciële vraag formuleren.

6. Zolang de Vlaamse Regering geen aanvullende vormelijke, dan wel inhoudelijke vereisten oplegt waaraan de aanplakking moet voldoen, kan enkel rekening gehouden worden met artikel 4.7.19, §2 VCRO: er moet aangeplakt worden "op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft".

Hierbij dient redelijkerwijze te worden aangenomen dat de aanplakking zichtbaar en leesbaar dient te zijn vanaf de openbare weg.

In zoverre de verzoekende partijen menen dat de voorwaarden waaraan de aanplakking dient te voldoen in het kader van het openbaar onderzoek naar aanleiding van een vergunningsaanvraag ook dienden nageleefd te worden in het kader van de aanplakking van de in artikel 4.7.19, §2, eerste lid VCRO bedoelde mededeling, is de Raad van oordeel dat vermelde overweging faalt naar recht. Het volstaat in dit verband te verwijzen naar artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsaanvragen en aanvragen tot verkavelingswijziging, zoals meermaals gewijzigd, dat het toepassingsgebied van het besluit uitdrukkelijk beperkt tot de openbare onderzoeken met betrekking tot vermelde aanvragen. Artikel 5 van het uitvoeringsbesluit aangaande de openbare onderzoeken is op basis van artikel 2 van dat besluit echter niet van toepassing op de bekendmaking van een vergunningsbeslissing zelf.

De vraag of de aanplakking in kwestie voldoende zichtbaar was van de openbare weg, betreft in belangrijke mate een feitelijke aangelegenheid. De Raad is niet bevoegd om deze feitelijke beoordeling over te doen, maar kan enkel nagaan of de verwerende partij op grond van de juiste feitelijke gegevens en in alle redelijkheid tot de beslissing is gekomen dat de aanplakking voldoet aan de gestelde vereisten en de beroepstermijn heeft laten ingaan.

De verwerende partij steunt zich in de bestreden beslissing op het attest van aanplakking van 21 februari 2011 opgesteld door de bestuurscoördinator-stedenbouwkundig ambtenaar en dit voor

de stadssecretaris bij machtiging van 27 januari 2011. Hierin wordt geattesteerd dat de bekendmaking van de beslissing over de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning op 13 januari 2011 werd aangeplakt op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft, met name de Schijnpoortweg 115, 2170 Merksem-Antwerpen, en dat de aanplakking door de diensten van de stad werden gecontroleerd op 13 januari en 4 februari 2011.

De verwerende partij steunt zich eveneens op foto's van de aanplakking, waaruit volgens haar kan worden afgeleid "dat de aanplakking duidelijk is gebeurd, achter een glazen raam, zo dicht mogelijk bij de openbare weg, op ooghoogte en met de tekst gericht naar de openbare weg."

Uit de foto's van de aanplakking (stuk 18 van het administratief dossier) blijkt in de ogen van de Raad dat de bekendmaking werd aangeplakt achter het vaste raam van de Lotto Arena, naast de hoofdingang, op ooghoogte en met de tekst gericht naar de openbare weg. Dat deze aanplakking is gebeurd op de schuine zijde van het raam/deur, maakt deze aanplakking in de ogen van de Raad niet onzichtbaar vanaf de openbare weg, nu de voorliggende weg ter hoogte van de aanplakking een bocht maakt, zoals door de eerste tussenkomende partij terecht wordt opgemerkt.

Om deze redenen is het stellen van de door de verzoekende partijen gesuggereerde prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof in de ogen van de Raad ook niet onontbeerlijk om uitspraak te doen over het beroep tot nietigverklaring.

De attesten van aanplakking, afkomstig van een bevoegd ambtenaar zoals *in casu*, hebben overigens ook bijzondere bewijskracht en er wordt geen valsheid in geschrifte door de verzoekende partijen aangevoerd, laat staan aangetoond.

Op basis van het attest van aanplakking van de gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar van 21 februari 2011, dat overigens niet van valsheid wordt beticht door de verzoekende partijen, en op grond van de foto's van de aanplakking, is de Raad van oordeel dat de verwerende partij niet onjuist of kennelijk onredelijk heeft geoordeeld dat de aanplakking van de bekendmaking van de vergunningsbeslissing van 30 december 2010 regelmatig is gebeurd en dat hierdoor de termijn om administratief beroep in te stellen is ingegaan op 14 januari 2011.

Bijgevolg moet worden besloten dat het administratieve beroep van de verzoekende partijen, ingediend met een aangetekend schrijven van 11 maart 2011, laattijdig is.

7. Het middel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

In een tweede middel wordt de schending van het 'fair play'-beginsel ingeroepen, waaronder volgens de verzoekende partijen ook het recht van verdediging, de hoorplicht en de onpartijdigheidsplicht worden gevat.

De verzoekende partijen stellen in dit middel dat de verwerende partij bij het nemen van de bestreden beslissing met een dermate overdreven spoed is tewerk gegaan teneinde de rechten van de verzoekende partijen volledig uit te hollen.

De verzoekende partijen herinneren er aan dat de verwerende partij hun de eerste keer niet wenste te horen, en dat ook na vernietiging van de vorige beslissing door de Raad er "weinig animo" bestond om de betrokkenen daadwerkelijk te horen en waarbij dan maar de waarborgen voor de verzoekende partijen onredelijk werden ingekort en dat dan nog in volle Krokusvakantie.

De verzoekende partijen menen dat de verwerende partij in dit dossier "met een ongeziene snelheid" een nieuwe hoorzitting heeft georganiseerd. Reeds op 24 februari 2015 werd de hoorzitting georganiseerd, zijnde nauwelijks 13 dagen na de notificatie van het arrest van de Raad van 20 januari 2015 en minder dan 12 dagen na de kennisgeving van de datum van de hoorzitting (oproepingsbrieven verstuurd op 12 februari 2014).

Twee dagen na de hoorzitting, nl. op 26 februari 2015, werd de beslissing reeds genomen. De betekening van de bestreden beslissing echter gebeurde bijna een maand later en nam dus klaarblijkelijk onredelijk veel meer tijd in beslag dan de termijn die betrokkenen is geboden om zich op de hoorzitting, in een complex en omvangrijk dossier, te kunnen voorbereiden.

De verwerende partij antwoordt hierop dat er geen nadere regelen betreffende de hoorprocedure zijn dan deze bepaald in artikel 4.7.23, §1, eerste lid VCRO. Bij ontstentenis van bepalingen in de VCRO of een uitvoeringsbesluit die de verplichting tot horen nader regelen, moet de in artikel 4.7.23, §1 eerste lid van de VCRO besloten normatieve hoorplicht worden aangevuld met de waarborgen die het bestuur op grond van het beginsel van behoorlijk bestuur moet nakomen. Dit houdt in dat het horen, schriftelijk dan wel mondeling, nuttig moet gebeuren. Aan de door artikel 4.7.23, §1, eerste lid VCRO opgelegde hoorplicht is er dan ook maar voldaan als de betrokken partij die vraagt om gehoord te worden, de gelegenheid heeft gehad om kennis te nemen van alle relevante gegevens en stukken die het vergunningverlenend bestuursorgaan bij de beoordeling van de aanvraag zal betrekken en om aan het bevoegde bestuursorgaan haar standpunt over de zaak op nuttige wijze toe te lichten.

Aan de partij die gevraagd om gehoord te worden moet m.a.w. een redelijke termijn worden gelaten om haar zaak voor te bereiden. Wat een redelijke termijn is, moet *in concreto* op grond van de feitelijke omstandigheden van de zaak worden beoordeeld. Het vergunningverlenend bestuursorgaan bepaalt discretionair de termijn die de betrokkenen krijgen; de Raad beschikt slechts over een marginaal toetsingsrecht.

De verwerende partij merkt op dat de zaak door de Raad werd opgeroepen voor de zitting van 19 december 2014, en dat met het oog op deze zitting het dossier opnieuw aandachtig werd bestudeerd en voorbereid door alle partijen en dat op deze zitting door alle aanwezige partijen uitvoerig werd gepleit.

De verwerende partij ontving op 11 februari 2015 het vernietigingsarrest waarna de vernietigingsmotieven aandachtig werden bestudeerd.

Op 12 februari 2015, zijnde één dag na de ontvangst van het vernietigingsarrest, ontving de verwerende partij reeds een e-mail van de verzoekende partijen met een samenvatting van het vernietigingsarrest en de vraag naar een hoorzitting.

De verwerende partij stelt dat zij daaropvolgend alles in het werk heeft gesteld om alle partijen uit te nodigen voor de hoorzitting van 24 februari 2015. De verwerende partij ziet niet in hoe deze werkwijze onredelijk zou zijn, te meer daar de verzoekende partijen zelf amper één dag na ontvangst van het arrest om een hoorzitting hebben gevraagd. Volgens de verwerende partij

getuigt het van zorgvuldig bestuur dat zij diezelfde dag nog, op 12 februari 2015, de nodige praktische verrichtingen heeft uitgevoerd om alle partijen uit te nodigen voor de hoorzitting.

Gelet op de geschetste feitelijke omstandigheden van het dossier moet volgens de verwerende partij worden besloten dat zowel de hoorzitting als de nieuwe beslissing binnen een redelijk verantwoorde termijn werden georganiseerd resp. genomen.

De toegestane termijn van 13 kalenderdagen als voorbereidingstijd voor de verzoekende partijen om hun argumentatie te ontwikkelen, is in de gegeven omstandigheden niet manifest onredelijk volgens de verwerende partij.

De verwerende partij merkt daarenboven op dat de verzoekende partijen niet geprotesteerd hebben tegen de voorgestelde datum van de hoorzitting, en dat zij tijdens de hoorzitting wel degelijk een uitgebreide uiteenzetting heeft kunnen geven met daarin haar opmerkingen over het dossier.

3.

De eerste tussenkomende partij voegt hieraan toe dat het beginsel van de 'fair play' slechts geschonden is indien er in hoofde van de overheid sprake is van opzet, kwade trouw of moedwilligheid. Er moeten aanwijzingen voorhanden zijn die de conclusie wettigen dat de verwerende partij met de intentie is opgetreden om de verzoekende partijen in de uitoefening van hun rechten te belemmeren. De verzoekende partijen tonen volgens de eerste tussenkomende partij niet aan dat er sprake is van kwaad opzet in hoofde van de verwerende partij. Integendeel, de verwerende partij heeft haar beslissing op zorgvuldige en diligente wijze genomen met inachtneming van het beginsel van "fair play" en de rechten van verdediging. De verzoekende partijen werden op geen enkele wijze belemmerd in de mogelijkheid om nuttig voor hun rechten/bezwaren op te komen.

De verwijzing door de verzoekende partijen naar het arrest van de Raad van 14 april 2015 (nr. A/2015/0226) is volgens de eerste tussenkomende partij niet dienend, omdat in die zaak de deputatie aan de partijen oorspronkelijk een maand had gegeven om zich voor te bereiden op de zitting, maar kort nadien op deze beslissing is teruggekomen waardoor de partijen amper één dag tijd hadden voor de hoorzitting. Een dergelijk scenario heeft zich *in casu* evenwel niet afgespeeld, nu de verzoekende partijen wel degelijk alle gelegenheid hebben gekregen om op nuttige wijze voor hun belangen op te komen.

De eerste tussenkomende partij stelt verder dat de verwerende partij lering heeft getrokken uit het arrest van de Raad van 20 januari 2015, en een hoorzitting heeft georganiseerd op 24 februari 2015, meer dan een maand na het voormelde arrest. Volgens de verzoekende partijen is er geen sprake van overdreven spoed, nu alle betrokken partijen een periode van twee weken hebben gekregen om zich voor te bereiden op de hoorzitting en hun argumenten opnieuw te ontwikkelen (herhalen). Dit volstaat volgens de eerste tussenkomende partij ruimschoots, nu alle argumenten aan beide kanten intussen voldoende gekend zijn en herhaaldelijk gepresenteerd in schriftelijke nota's, onder meer voor de Raad, de kort gedingrechter en de Raad van State.

De eerste tussenkomende partij is dan ook van mening dat de verwerende partij niets kan verweten worden. Meer nog, zij verwijt de verzoekende partijen dat zij zelf niet voldoende van de mogelijkheid gebruikt hebben gemaakt om hun rechten te vrijwaren, nu zij op de hoorzitting zelf toegegeven hebben dat zij niet eens het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar bestudeerd hadden, niettegenstaande dit verslag, zoals gebruikelijk in Antwerpen, in de loop van de vrijdag voorafgaand aan de hoorzitting beschikbaar was.

De eerste tussenkomende partij stelt tenslotte dat het fair play-beginsel niet *contra legem* kan worden ingeroepen. De VCRO voorziet niet dat de verwerende partij onwettig zou handelen indien een hoorzitting twee weken op voorhand wordt aangekondigd, en dit volgt evenmin uit het vernietigingsarrest van de Raad.

4.

De tweede en de derde tussenkomende partij voegen hieraan toe dat een termijn van twee weken na de betekening van het arrest niet onredelijk of onzorgvuldig te noemen is, nu de verzoekende partijen onder meer in de procedure voor de Raad reeds voldoende tijd hadden om hun standpunt te onderbouwen, te meer daar de hoorzitting ook enkel bedoeld was om de verwerende partij alsnog te proberen overtuigen van de tijdigheid van het administratief beroep.

Het is verder volkomen logisch dat de verwerende partij twee dagen na de hoorzitting een nieuwe beslissing kon nemen, nu de verzoekende partijen er niet in slaagden de verwerende partij te overtuigen van de tijdigheid van hun beroep.

De tweede en derde tussenkomende partij merken tevens op dat de verwerende partij, voor het nemen van de herstelbeslissing, de injunctietermijn van drie maanden vanaf de betekening van het arrest van de Raad diende te respecteren en dat dit volgens de rechtspraak van de Raad van State een vervaltermijn betreft.

De verwerende partij handelde dan ook als een zorgvuldige overheid nu zij binnen de opgelegde vervaltermijn een nieuwe hoorzitting heeft georganiseerd en tevens een nieuwe beslissing heeft genomen. Op geen enkele wijze werden de burgers belemmerd om hun rechten uit te oefenen, waardoor er geen sprake is van een schending van het fair play-beginsel.

- 5. In hun wederantwoordnota voegen de verzoekende partijen niets wezenlijks meer toe.
- In haar laatste nota verwijst de verwerende partij daarom naar haar antwoordnota.
- 7. De tussenkomende partijen hernemen in hun laatste schriftelijke uiteenzetting hun argumentatie zoals uiteengezet in hun schriftelijke uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partijen stellen in essentie dat het "fair play" – beginsel werd geschonden, waaronder ook wordt begrepen het recht van verdediging, de hoorplicht en de onpartijdigheidsplicht. Volgens de verzoekende partijen is de verwerende partij bij het nemen van een herstelbeslissing "met overdreven spoed" te werk gegaan, waardoor de rechten van de verzoekende partijen met de voeten werden getreden.

2. Met "fair play" worden de normen en beginselen bedoeld die een behoorlijk bestuur in acht dient te nemen als waarborg voor onpartijdigheid en opdat de burger voldoende kan opkomen voor zijn bij bepaalde bestuurshandelingen betrokken belangen.

Het middel zoals uiteengezet door de verzoekende partijen valt in zijn essentie te herleiden tot een beweerde schending van de hoorplicht en van de "rechten van verdediging", die strikt genomen enkel van toepassing zijn in straf- en tuchtzaken.

Artikel 4.7.23, §1, eerste lid VCRO vestigt een normatieve plicht tot horen in graad van administratief beroep van de reguliere vergunningsprocedure. Het bepaalt dat de deputatie haar beslissing neemt nadat zij of haar gemachtigde de betrokken partijen op hun verzoek schriftelijk of mondeling heeft gehoord. Het horen kan zowel mondeling als schriftelijk geschieden.

De Vlaamse Regering heeft geen nadere regelen betreffende de hoorprocedure bepaald, waartoe zij in overeenstemming met artikel 4.7.23 §1, tweede lid VCRO is gemachtigd. Bij ontstentenis van bepalingen in de VCRO of een uitvoeringsbesluit die de verplichting tot horen nader regelen, moet de in artikel 4.7.23, §1, eerste lid van de VCRO besloten normatieve hoorplicht worden aangevuld met de waarborgen die het bestuur op grond van het beginsel van behoorlijk bestuur moet nakomen. Dat houdt in dat het horen, schriftelijk dan wel mondeling, nuttig moet gebeuren. Aan de door artikel 4.7.23, §1, eerste lid VCRO opgelegde hoorplicht is er dan ook maar voldaan als de betrokken partij die vraagt om te worden gehoord, de gelegenheid heeft om kennis te nemen van alle relevante gegevens en stukken die het vergunningverlenende bestuursorgaan bij de beoordeling van de aanvraag zal betrekken en om aan het bevoegde bestuursorgaan haar opmerkingen over de zaak op nuttige wijze toe te lichten.

Zoals hoger opgemerkt moet de hoorplicht van het recht van verdediging in tuchtzaken voor een bestuur worden onderscheiden. Desalniettemin geldt dan de eis dat de partij die vraagt om te worden gehoord, in staat wordt gesteld om op nuttige wijze voor haar belangen op te komen. Daaruit volgt dat de partij die gebruik maakt van het door artikel 4.7.23, §1, eerste lid VCRO bepaalde recht om te worden gehoord, een redelijke termijn wordt gelaten om haar zaak voor te bereiden. 'Nuttig horen' betekent dat de betrokken partij tijd krijgt om argumenten te ontwikkelen, stukken bij te brengen of te reageren op voor haar ongunstige stukken en aldus te proberen het vergunningverlenend bestuursorgaan van haar zienswijze over de aanvraag te overtuigen.

Wat een redelijke termijn is, moet *in concreto* op grond van de feitelijke omstandigheden van de zaak worden beoordeeld. Het vergunningverlenend bestuursorgaan bepaalt discretionair de termijn die de betrokken partijen krijgen. De Raad beschikt ter zake over een marginaal toetsingsrecht.

3. Bij arrest van 20 januari 2015 (nr. A/2015/0033) heeft de Raad de beslissing van de verwerende partij van 24 maart 2011 houdende onontvankelijkheidsverklaring van het administratief beroep van de verzoekende partijen vernietigd, om reden dat de verzoekende partijen en de overige beroepsindieners niet werden gehoord niettegenstaande zij daarom hadden verzocht.

Dit arrest werd door de griffie aan de partijen betekend met een aangetekende brief van 10 februari 2015, die door de verwerende partij werd ontvangen op 11 februari 2015.

De verwerende partij heeft, gevolg gevend aan dit arrest, de partijen met een aangetekende brief van 11 februari 2015 (verzonden op 12 februari 2015) uitgenodigd voor een hoorzitting op 24 februari 2015.

Het wordt niet betwist dat er op 24 februari 2015 een hoorzitting heeft plaatsgevonden waarop de partijen werden gehoord.

Het administratief dossier bevat ook een verslag van de hoorzitting van 24 februari 2015 met een schriftelijke neerslag van het door de raadsman van de verzoekende partijen vertolkte standpunt (stuk 16).

4.

De verzoekende partijen beperken zich tot de bewering dat de verwerende partij met een ongeziene snelheid een hoorzitting heeft vastgesteld, minder dan 12 dagen na de kennisgeving van de datum van de hoorzitting, zonder dat zij *in concreto* aannemelijk maken dat zij hierdoor niet op nuttige wijze voor hun belangen hebben kunnen opkomen.

De verzoekende partijen tonen niet aan dat de termijn tussen de uitnodiging en de hoorzitting (volgens de verzoekende partijen minder dan 12 dagen), gelet op de feitelijke omstandigheden, onredelijk kort is, waarbij de Raad slechts over een marginaal toezicht beschikt.

De Raad houdt hierbij rekening met het gegeven dat alle partijen de zaak reeds zeer grondig bestudeerd hebben ter gelegenheid van de openbare zitting van de Raad van 9 december 2014 en dat de verschillende standpunten al uitvoerig neergeschreven waren in de procedurestukken.

Uit het verslag van de hoorzitting van 24 februari 2015 blijkt in de ogen van de Raad ook dat de verzoekende partijen mondeling op nuttige wijze hun standpunt naar voor hebben kunnen brengen. Uit het administratief dossier blijkt ook niet dat de verzoekende partijen geprotesteerd hebben tegen de gang van zaken of om een uitstel hebben verzocht om zich nog beter te kunnen voorbereiden.

Uit het administratief dossier blijkt bovendien dat de raadsman van de verzoekende partijen zelf reeds op 12 februari 2015, dus daags na ontvangst van het vernietigingsarrest, per e-mail aan de dienst stedenbouwkundige vergunningen van het provinciebestuur van Antwerpen heeft gevraagd om alleszins gehoord te worden.

De verzoekende partijen tonen in de ogen van de Raad niet aan dat zij door de relatief snelle afhandeling van de beroepsprocedure in een onmogelijke positie zijn gebracht om op nuttige wijze voor hun belangen op te komen voor de verwerende partij, laat staan dat zij aannemelijk maken dat de verwerende partij zo snel heeft gehandeld met de intentie om de verzoekende partijen te beletten om zich op nuttige wijze te verweren.

De omstandigheid dat er twee dagen na de hoorzitting, met name op 26 februari 2015, reeds een beslissing werd genomen door de verwerende partij over de beroepen en dat het daarna bijna een maand heeft geduurd vooraleer deze beslissing werd betekend aan de partijen, doet aan deze vaststelling geen afbreuk. Het betreft met name een beslissing waarmee de administratieve beroepen onontvankelijk want laattijdig werden verklaard, zodat de verwerende partij zich niet heeft uitgesproken over de grond van de zaak maar zich enkel heeft gebogen over de vraag of de beslissing in eerste aanleg regelmatig was aangeplakt. Het vermeende talmen met de uiteindelijke notificatie van deze beslissing aan de partijen kan de wettigheid van deze beslissing niet aantasten.

Het middel wordt verworpen.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

1. In het derde middel, genomen uit "het ontbreken van een verslag van de PSA", roepen de verzoekende partijen de schending in van artikel 4.7.23, §1 VCRO.

De verzoekende partijen stellen dat er in de bestreden beslissing niet wordt verwezen naar een verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, laat staan dat hierin wordt ingegaan op dit verslag. De verzoekende partijen stellen dat het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar hen volledig onbekend is, zodat zij niet met kennis van zaken kunnen oordelen of de beslissing daadwerkelijk genomen is op grond van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar. Het ontbreken van enige verwijzing naar dit verslag in de bestreden beslissing is volgens de verzoekende partijen voldoende om te besluiten tot de vernietiging van de bestreden beslissing, ongeacht de vraag of de beslissing eensluidend is met dit verslag (zo dit al effectief bestaat).

2. De verwerende partij werpt op dat het derde middel onontvankelijk is omdat de verzoekende partijen geen belang hebben bij het louter inroepen van het geviseerde formele motiveringsgebrek, met name het niet verwijzen naar het louter bestaan van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en het niet vermelden van de determinerende feitelijke en juridische overwegingen van dit verslag.

De verwerende partij merkt verder op dat de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar een met de bestreden beslissing volledig gelijklopend verslag heeft opgesteld.

De verzoekende partijen kennen de materiële motieven van het verslag, nu deze gelet op het eensluidend karakter, in de bestreden beslissing zelf zijn terug te vinden. De verzoekende partijen hebben bovendien de met het verslag gelijkluidende overwegingen in de bestreden beslissing bekritiseerd in het eerste middel.

De verzoekende partijen hebben geen belang bij het aanvoeren van het derde middel, nu een loutere vernietiging op grond van dergelijk formeel gebrek de verzoekende partijen geen enkel nuttig voordeel oplevert.

3. De eerste tussenkomende partij stelt in haar schriftelijke uiteenzetting dat het middel op een foutieve premisse steunt en ongegrond is.

De eerste tussenkomende partij stelt dat er wel degelijk een verslag werd opgesteld door de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, waarvan zij voor de hoorzitting kennis heeft kunnen nemen. Ook tijdens de hoorzitting werd over de inhoud van dit verslag uitvoerig gedebatteerd.

De verzoekende partijen konden dit verslag voor de hoorzitting opvragen, hetgeen de gekende praktijk is in Antwerpen, maar hebben dit kennelijk (moedwillig?) nagelaten en hebben dit zelf toegegeven tijdens de hoorzitting. De bewering dat de draagwijdte van dit verslag volledig onbekend is aan de verzoekende partijen, is een verdraaiing van de feiten. De enige reden waarom de verzoekende partijen dit verslag niet op voorhand bestudeerd hebben, is hun eigen inertie (of een bewuste tactiek, om dit middel te kunnen opwerpen voor de Raad).

De verzoekende partijen kunnen verder niet voorhouden dat de beslissing van de verwerende partij niet gesteund zou zijn op het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, nu de bestreden beslissing volledig gelijklopend is met dit verslag.

4.

De tweede en derde tussenkomende partij stellen dat het middel ongegrond is, nu artikel 4.7.23, §1 VCRO louter bepaalt dat de beslissing van de verwerende partij moet worden genomen "op grond van" het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, maar niet dat het verslag moet worden opgenomen in de beslissing van de verwerende partij noch dat hiervan melding moet worden gemaakt.

- 5. De verzoekende partijen herhalen hun uiteenzetting in hun wederantwoordnota zonder hieraan iets toe te voegen.
- 6. De verwerende partij herneemt in de laatste nota de weerlegging van het middel uit haar antwoordnota.
- 7. De tussenkomende partijen beperken zich daarom in hun laatste schriftelijke uiteenzetting tot de loutere herneming van hun standpunt ingenomen in de schriftelijke uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1. Artikel 4.7.22, lid 1 VCRO luidt als volgt:

"De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar maakt voor elke beslissing in beroep een verslag op. Het verslag kadert de vergunningsaanvraag binnen de regelgeving, de stedenbouwkundige voorschriften, de eventuele verkavelingsvoorschriften en een goede ruimtelijke ordening. ..."

Artikel 4.7.23, §1 VCRO luidt als volgt:

"§1. De deputatie neemt haar beslissing omtrent het ingestelde beroep op grond van het verslag van de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar en nadat zij of haar gemachtigde de betrokken partijen op hun verzoek schriftelijk of mondeling heeft gehoord."

Het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar kan worden beschouwd als een onafhankelijk en extern synthese-advies, opgesteld vanuit een eigen onderzoeksbevoegdheid van de ambtenaar. De verwerende partij is door dit advies echter niet gebonden, en kan hiervan afwijken. Wel heeft zij overeenkomstig artikel 4.7.23, §1 VCRO de verplichting om het verslag in haar beoordeling en besluitvorming te betrekken. Het volstaat hierbij dat verwerende partij alle (andersluidende) elementen van het verslag in de motivering van de bestreden beslissing ontmoet. Verwerende partij dient daarbij de (andersluidende) motieven van het verslag niet letterlijk te citeren in haar beslissing, noch moet zij het verslag punt voor punt weerleggen. Uit de motivering van de bestreden beslissing moet expliciet of impliciet blijken waarom verwerende partij het verslag al dan niet bijtreedt.

Wanneer verwerende partij in haar beoordeling afwijkt van het advies van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, vereisen de motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel dat zij haar beslissing op dit punt des te zorgvuldiger en preciezer motiveert.

2. De verzoekende partijen houden voor dat er geen verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar voorligt en dat de bestreden beslissing dus niet wordt genomen "op grond van" het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, minstens dat dit niet uitdrukkelijk blijkt uit de tekst van de bestreden beslissing.

Uit de stukken van het administratief dossier (stuk 9) blijkt dat de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar wel degelijk een verslag heeft opgesteld (op 19 februari 2015), en dat dit verslag volledig gelijklopend is met de tekst van de bestreden beslissing van de verwerende partij.

Uit de letterlijke overname van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar in de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij kennis heeft genomen van de inhoud van het verslag, zich bij de daarin gemaakte beoordeling aansluit en zich die beoordeling eigen heeft gemaakt.

In zoverre het middel uitgaat van de premisse dat er geen verslag werd opgesteld door de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en dat de bestreden beslissing niet werd genomen "op grond van dit verslag", faalt het middel in feite en in rechte.

3. In zoverre de verzoekende partijen in het middel stellen dat het louter ontbreken van een verwijzing naar het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar voldoende is om tot de vernietiging van de bestreden beslissing te besluiten, moet met de verwerende partij worden opgemerkt dat de verzoekende partijen geen belang hebben bij het inroepen van dit vermeend louter formeel vormgebrek.

Het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar is immers volledig gelijklopend met de strekking en de inhoud van de bestreden beslissing en de relevante overwegingen uit het verslag werden letterlijk overgenomen in de bestreden. Nog los van de vraag of het al dan niet een bewuste tactiek was van de verzoekende partijen om het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar niet voorafgaandelijk aan de hoorzitting op te vragen, zoals de eerste tussenkomende partij stelt, is de Raad van oordeel dat de verzoekende partijen voorafgaandelijk aan de hoorzitting kennis hadden kunnen krijgen van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en dat zij door hun aanwezigheid op de hoorzitting van 24 februari 2015 minstens de facto kennis hebben genomen van het bestaan en de strekking van dit verslag. Blijkens het verslag van de hoorzitting van 24 februari 2015 (stuk 16 administratief dossier) werd het bestaan van dit verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar op de hoorzitting vermeld en besproken.

Nu het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar volledig gelijklopend is aan de bestreden beslissing, hebben de verzoekende partijen door de letterlijke overname van de inhoud van dit verslag in de tekst van de bestreden beslissing kennis kunnen nemen van de volledige inhoud van dit verslag. Zij konden zodoende met afdoende kennis van zaken inschatten of het nuttig was om de bestreden beslissing in rechte te bestrijden.

De Raad is dan ook van oordeel dat een loutere vernietiging omwille van een vermeend vormgebrek de verzoekende partijen geen enkel nuttig voordeel oplevert. Wanneer de Raad de beslissing op grond van dit vermeend vormgebrek zou moeten vernietigen, zou de verwerende

partij er enkel toe gehouden zijn om een nieuwe beslissing te nemen met uitdrukkelijke verwijzing naar het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, zonder dat zij tot een inhoudelijk andere beoordeling zou moeten komen.

Een vernietiging op grond van het ontbreken van een verwijzing in de bestreden beslissing naar het volledig gelijklopend verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar levert de verzoekende partijen dan ook geen enkel nuttig voordeel op.

Het middel wordt verworpen.

D. Vierde t.e.m. twaalfde middel

Standpunt van partijen

1.

De verzoekende partijen voeren aan dat er geen nieuw openbaar onderzoek heeft plaatsgevonden ondanks gewijzigde planologische context (vierde middel), dat er geen geactualiseerd MER werd opgesteld en geen nieuwe inspraak mogelijk werd gemaakt ondanks grondig gewijzigde planologische en ruimtelijke context (vijfde middel), dat het oorspronkelijk openbaar onderzoek onwettig is (zesde middel), dat het oorspronkelijke project-MER onwettig is (zevende middel), dat het planologisch kader onwettig is (achtste middel), dat de aanvraag onverenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening (negende middel), dat het recht op een leefbare woonomgeving wordt geschonden (tiende middel), dat het standstill-beginsel wordt geschonden (elfde middel) en dat het zorgvuldigheidsbeginsel wordt geschonden (twaalfde middel).

- 2. De verwerende partij merkt op dat middel 4 t.e.m. 12 identiek zijn aan deze die in de voorgaande procedure bij de Raad werden opgeworpen, en dat de Raad in zijn arrest van 20 januari 2015 (A/2015/0033) heeft geoordeeld dat deze middelen gericht zijn tegen de in eerste aanleg verleende vergunning en bijgevolg onontvankelijk zijn.
- 3. De eerste tussenkomende partij stelt in haar schriftelijke uiteenzetting eveneens dat deze middelen onontvankelijk zijn, nu zij niets te maken hebben met de niet-ontvankelijkheid van het administratief beroepschrift en bijgevolg niet kunnen leiden tot de vernietiging van de bestreden beslissing. De verzoekende partijen dienen zich immers te beperken tot kritiek op de motieven van de verwerende partij om haar beroep wegens laattijdigheid onontvankelijk te verklaren.
- 4. De tweede en derde tussenkomende partij stellen in hun schriftelijke uiteenzetting dezelfde zin dat deze negen middelen onontvankelijk zijn, nu zij in essentie gericht zijn tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen van 30 december 2010, en dat de Raad reeds in zijn vernietigingsarrest van 20 januari 2015 heeft geoordeeld dat hij enkel bevoegd is om kennis te nemen van middelen gericht tegen een beslissing genomen in laatste administratieve aanleg.
- 5. De verwerende partij herneemt in de wederantwoordnota haar verweer uit de antwoordnota zonder hieraan iets toe te voegen.

6.

De tussenkomende partijen beperken zich in hun laatste schriftelijke uiteenzetting tot de herneming van hun argumentatie uit de schriftelijke uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

De middelen vier t.e.m. twaalf zijn in essentie gericht tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen van 30 december 2010 waarmee in eerste aanleg de stedenbouwkundige vergunning werd verleend.

Aangezien de verwerende partij met de bestreden beslissing het administratief beroep heeft afgewezen als onontvankelijk, en zij dus geen beoordeling ten gronde heeft gemaakt van de aanvraag, en aangezien de Raad enkel bevoegd is om de wettigheid te beoordelen van een in laatste administratieve aanleg genomen beslissing over een vergunningsaanvraag, zijn alle middelen die gericht zijn tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepen van 30 december 2010 onontvankelijk.

De exceptie van de verwerende en tussenkomende partijen is gegrond.

Middel 4 t.e.m. 12 worden verworpen.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

- 1. De afstand van geding in hoofde van de tweede verzoekende partij wordt vastgesteld.
- 2. Het verzoek tot tussenkomst van de nv ANTWERPS SPORTPALEIS is ontvankelijk.
- 3. Het verzoek tot tussenkomst van het college van burgemeester en schepenen van de stad ANTWERPEN en de stad ANTWERPEN, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen, is ontvankelijk.
- 4. De Raad verwerpt de vordering tot vernietiging.
- 5. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 525 euro, ten laste van de verzoekende partijen, elk voor 175 euro.
- 6. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 300 euro, ten laste van de tussenkomende partijen, elk voor 100 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 9 mei 2017 door de vijfde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vijfde kamer,

Chana GIELEN

Pieter Jan VERVOORT